

واکاوی درون‌مایه‌های سرمایه‌های فرهنگی - اجتماعی با رویکرد ارتقاء حقوق شهروندی

زهره روغنیان

دانش آموخته دکترای علوم اجتماعی، گرایش سیاست‌گذاری فرهنگی، دانشگاه فرهنگیان همدان

مریی و عضو هیات علمی دانشگاه فرهنگیان همدان، پردیس شهید مقصودی

چکیده

پژوهش حاضر با هدف بررسی موضوع واکاوی درون‌مایه‌های سرمایه فرهنگی - اجتماعی با رویکرد ارتقاء حقوق شهروندی مورد مطالعه قرار گرفته است. حقوق شهروندی در تعریف خود ناظر بر حقوق فردی و رابطه فرد با دولت و دیگر شهروندان است و در برگیرنده ابعاد سیاسی، مدنی، اجتماعی، اقتصادی، فرهنگی و جنسیتی می‌شود. بر همین اساس یکی از مهمترین عواملی که می‌تواند به توسعه شهروندی و تربیت شهروندانی آگاه و فعال کمک کند و جامعه‌ای امن و پایدار را تقویت نماید، بحث سرمایه اجتماعی و فرهنگی است که در صورت مختلف زندگی مدنی خود را نشان می‌دهد. این پژوهش سعی نموده تا با بررسی مفاهیم، به استخراج مهمترین درون‌مایه‌های سرمایه فرهنگی، اجتماعی در راستای حقوق شهروندی، بپردازد. از آنجایی که این پژوهش براساس یافته‌های تحقیقات بنیادی انجام شده است؛ در نتیجه از لحاظ هدف جزء تحقیقات کاربردی و از لحاظ گردآوری اطلاعات از نوع مطالعات کتابخانه‌ای و اکتشافی است؛ همچنین از نوع مطالعات کیفی است که با روش تحلیل محتوای کیفی از نوع استقرائی انجام شده است. ابزار گردآوری داده‌ها مصاحبه، حجم و نمونه آماری ۱۰ نفر از اساتید متخصص در حوزه شهروندی از دانشگاه تهران و بوعلی سینای همدان می‌باشد. یافته‌های پژوهش حاکی از آن است که حقوق شهروندی دارای ۷ درون‌مایه مهم شامل مفاهیم ملی و عملی، قانون‌گرایی، دسترسی به حقوق مشارکتی، تقویت و بسط حوزه عمومی، آموزش، و اعتماد اجتماعی می‌باشد.

واژه‌های کلیدی: سرمایه فرهنگی؛ سرمایه اجتماعی؛ شهروندی؛ حقوق شهروندی

مطالعات علوم سیاسی، حقوق و فقه

دوره ۵، شماره ۱، بهار ۱۳۹۸، صفحات ۳۷۵-۳۹۱